

živinozdravilska šola, ktera je tikoma fabrike in ima pod streho nad štalami vse polno merve. Dolgo bo terpelo, preden bojo sozidali novo fabriko na požarišču stare; pa bo móglá tudi varniše zidana biti kakor je bila ta in pa una, ki je pred 28 leti na tistem mestu tudi od verha do tal pogorela, kjer dan današnji predivnica stoji; če ne, se bo tretjič ravno tista nesreča zgodila, ktero Ljubljánčanji že dvakrat obžaljujejo. Če že druge poslopja morajo ognja kolikor moč varne zidane biti, toliko bolj morajo biti take fabrike, kjer noč in dan gori in je toliko goriva in gorljivega blaga spravljenega. Naj bo naši novi fabriki v zidani izgled tista, ki je v Novem mestu blizo Dunaja!

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Presvitli cesar so dali 22. avg. sledeče armadno povelje: „Hočem, da stopi po milosti Božji Meni dani sin, koj ko je na svet prišel, v Mojo hrabro armado; imenujem ga tedaj za polkovnika lastnika Mojega 19. pešnega polka, kateri naj ima odslej ime „Cesarjevič naslednik.“ (Ta polk je ogersk polk.)

— Presvitli Cesar so podelili z najvišjim pisanjem od 22. avgusta Njegovi visokosti, novorojenemu Nadvojvodu Rudolfu kot Cesarjeviču nasledniku po v cesarski rodbini obstoječi stari šegi red zlatega runa.

— Presvitli Cesar so darovali z najvišjim pisanjem od 24. avgusta zavoljo srečnega rojstva Njegove visokosti Cesarjeviča naslednika za uboge glavnega in prestolnega mesta Dunaja dvajset tavžent goldinarjev in so ukazali, da naj se, kadar se bo ta dar delil, posebno na obožane obertnike in delavce in na take gleda, kateri se sramujejo, očitno beračevati.

— Med drugimi daritvami zavoljo srečnega rojstva Cesarjeviča naslednika imenujemo sto tavžent goldinarjev, ktere je daroval posestnik Gvidon žlahni Karaczonyi. Od teh 100 tavžent je odločil 20 tavžent v serbski vojvodini za dobre dela.

— Dojnica novorojenega Cesarjeviča je iz Loke, vasi blizo Jiglave, mesta na Moravskem, 19 let stara, se piše Franciška Rzehorz in je žena premožnega kmeta.

— Presvitli Cesar so sklenili vsled rojstva Cesarjeviča naslednika na Dunaji novo bolnišnico zidati dati, v kateri bo imelo najmenj 1000 bolnikov vsake vere prostora in ktera se bo imenovala v čast Cesarjeviča „Rudolfov zavod.“

Iz Milana. Njegova c. k. visokost, nadvojvoda Maksimilian, je izdal potem, ko se je čez tri mesce vrnil iz Dunaja na Italijansko, zanimiv razpis, v katerem je izgovoril za sedanost kakor tudi za prihodnost več važnih opomb, položivši jih zlasti cesarskim urednikom na serce. „Deržavni uredniki“, pravi, „naj dajajo s prostim pa točnim in krepkim pisanjem izgled“, in graja obširno kovanje spisov, kateri predejo s praznimi besedami opravila na dolgo. „Pred vsem naj se derži slednji tega, kar terjajo pravica in postave, in zapisuje naj svoje misli skladno in umevno.“ „Krepko moram pri tem obstati“, govori na zadnje, „da bodo gosposke podperale in pospeševale, kar se dá po pameti pričakovati in po pravici izpeljati. Kakor more ljudstvo to od svoje vlade zahtevati, tako ima vlada pravico, tirjati, da so ji podložniki zvesti, in to pravico bom jez, ki mi je vlada izročena, varoval s krepostjo, ktera je prirojena našemu rodu. Tirjam tedaj, in to rečem še enkrat terdno, da spolnujejo vsi uredniki brez razločka svoje dolžnosti; to pa je: da govore proti meni popolno in golo resnico, obnašajo se pa proti ljudstvu priljudno pa krepko; od njih vesti tirjam pravičnost, od njih poštenosti pa skerbno in véstno obravnavanje njih opravil; sicer pa še, da so neutrudljivi

in zvesti v svoji službi, za kar jim bo plačilo to, da se bo gledalo pri podeljevanju večjih služb posebno na-nje.“

Iz Rusije. Zdi se, da zadeva oprostovanje sužnosti v Rusii na večje zadržke, kakor je bilo v začetku misliti. Sedem mescov je že preteklo, kar so bili ukazi dani, da se imajo odbori žlahtnikov v posamnih okrajih ustanoviti, kateri bi prevdarjali, kako naj bi se stan kmetov najlože in najbolje zljajšal. Pa zdi se, da velicih posestnikov nič kaj ne mika, se z voljnim sercom v carovo voljo vdati.

Iz Černe gore. Novica Cerović, kateri je 28. julija Turke napadel, je bil od kneza Danila k smerti obsojen, pa pomilosten. Prišel je 10. avgusta v Kotar kot iztiranec, pa dobil je privoljenje, se v Černo goro vrniti, kar je tudi storil.

— Komisija za uravnanje černogorskih mej je, kakor je brati, svoje opravila že izgotovila.

Iz Francozkega. Pariške konferencije so sklenjene, ker „Moniteur“ od 22. avgusta sam pové, da so konferencije z uredbeno ustavo Moldove in Valahije svoje dela dokončale. Pa zastran poslednjega opravila konferencij, namreč zastran ustave omenjenih knežij, se še nič vradnega ni zvedlo. Imenovana ustava in konferencijski zapisniki so še skrivnost, dasiravno ne bodo dolgo skrivnost ostali. To samo je gotovo, da Moldova in Valahija niste tako zedinjene, kakor je želéla francozka vlada, da bi se zedinile.

Iz Angležkega. Ko je bil veliki telegraf iz Evrope v Ameriko srečno vložen bil, je vošila angležka kraljica po njem predsedniku zedinjenih severo-amerikanskih deržav srečo. Na to se je zahvalil imenovani predsednik tudi po telegrafu kraljici z besedami: Tudi predsednik voši iz celega serca Njih Veličanstvu kraljici srečo, da je veliko delo s pripravnostjo, učenostjo in nevklonljivo krepostjo obeh deržav dokončano. Ta zmaga je slavneja, kakor vsaka, ktero kolj je še doslej kak vojskovodja v bojih si pridobil, slavneja, ker je človeštvu koristneja, itd. — Res je pa tudi, da je to najvažneje delo, ktero je bilo današnji čas s človeškimi rokami dodelano.

— Razloček časa med Valencijo v Irii, in Sv. Janezom v severni Ameriki, najbližejema mestoma, med katerimi je podmorski telegraf napeljan, znese 2 uri in 50 minut; telegrafno naznanilo, ktero se oddá v Valencii 15 minut po 11. uri, dospé tedaj v sv. Janez, kadar imajo ondi 25 minut čez 8. uro. Prerajtali so, da more telegrafno naznanilo, ktero se oddá v Petrogradu ob dvanajstih o poldne, tisti dan zjutraj ob sedmih že v Novi Jork priti.

Iz Turškega. Sultan je dal 17. avgusta velikemu veziru hatišerif (cesarsko pismo), v katerem razodeva svojo nevoljo nad silno neskerbnostjo in potrato urednikov, kateri s polnimi pestmi trosijo dnarje, ko so že ženitve in možitve sultanovih otrok toliko dolgov prizadjale.

— V tolikrat imenovanem Džeddah-u kažejo grob matere vseh ljudi, Eve, namreč kamen 4 čevlje dolg, 3 čevlje širok in 3 čevlje visok!

Iz Egipta. Od rudečega morja se je neka huda bolezen v Egipt privlekla. V Suez-u so umerli 21. avgusta 4 ljudje za njo in na parobrodu, ki je prišel iz Džeddah-a, je vzela 9 ljudi. Mislijo, da je kolera. Tudi Sultanica, žena rajncega Sultana Mahmud-a, ktera je v Meko romala, je umerla za-njo.

Iz Kine. Kineški cesar se je zavezal, Francozom 25 milijonov fronkov, Angležom pa še več odškodbe za vojsko plačati.

Iz Amerike. V Meksiki, kjer je pred kratkim potres toliko nesreče in žalosti naredil, se je zopet velik punt unél.